

Zdravstveni dom v klasičnem pomenu besede je in mora biti ključni dejavnik in nosilec zdravstvenega varstva na lokalnem nivoju

mag. Stanislav Pušnik, dr.med.,
specialist medicine dela, prometa in športa
Nova Gorica, 28.05.2015

ZDRAVSTVENI **DOM**

(slovar slovenskega knjižnega jezika- stavba s prilastkom)
sicer prostor, hiša

“ZDRAVSTVENODOMSKOST” izhaja iz jezikovne definicije

ZDRAVSTVENI DOM- ostalina preteklosti, nekaj kar smo si
izvajalci zdravstvenega varstva v Sloveniji prilastili
in hočemo ohraniti

(DOM ZDRAVLJA- ne bolesi,
PRIMARY HEALTH CARE CENTRE)

... DOM

(domače, toplo, prijazno, varno...)

za uporabnike storitev in izvajalce!

Načelna podpora
(zakonodajna in politike)
žal pa v tem času nismo prišli do
praktičnih rešitev v korist
zdravstvenih domov.

...sistem, v katerem bodo odgovornost za zdravje delili posameznik, družina, skupine prebivalcev, lokalna skupnost in država, vsak na svoj način, vendar s skupnim ciljem.

Poslanstvo
zdravstvenega doma
je celovita dejavnost na področjih
krepitve in ohranitve zdravja,
nudenja nujne medicinske pomoči
in zdravljenja v najširšem pomenu
besede in ne le izvajanje
posameznih zdravstvenih storitev.

Zakon o zdravstveni dejavnosti opredeljuje zdravstveni dom kot samostojni zavod in mu določa naloge, ki jih mora opravljati oziroma organizirati v svojem okviru.

Zakon določa, da osnovno zdravstveno dejavnost opravljajo zdravstveni domovi, zdravstvene postaje in zasebni zdravstveni delavci.

Občina oziroma mesto zagotavljata mrežo javne zdravstvene službe na primarni ravni, torej za osnovno zdravstveno dejavnost in lekarniško dejavnost.

Če v občini ni
zdravstvenega doma, jo
zakon zavezuje, da zagotovi svojim
prebivalcem vse dejavnosti iz
7. člena.

Naloge osnovne zdravstvene dejavnosti zajemajo celovito zdravstveno oskrbo zavarovanih oseb na primarni ravni, ki obsega tudi spremljanje zdravstvenega stanja prebivalcev in predlaganje ukrepov za varovanje, pospeševanje, krepitev in izboljšanje zdravja.

Naloge osnovne zdravstvene dejavnosti zajemajo tudi zdravstveno vzgojo ter izvajanje preventivnih programov in ukrepov. Sledi preprečevanje, odkrivanje in zdravljenje bolezni in poškodb. Med temi so posebej navedene ustne in zobne bolezni.

Naloge osnovne zdravstvene dejavnosti zajemajo tudi zdravstveno rehabilitacijo otrok in mladostnikov z motnjami v duševnem in telesnem razvoju.

Naloge osnovne zdravstvene dejavnosti zajemajo tudi zdravstveno nego, zdravljenje in rehabilitacijo bolnikov na domu in v socialnovarstvenih in drugih zavodih.

Zakon nalaga zdravstvenim delavcem v osnovni zdravstveni dejavnosti dolžnost povezovanja z drugimi zavodi, podjetji, organizacijami ter posamezniki za skupno oblikovanje in izvajanje programov za varovanje, pospeševanje in krepitev zdravja,

Nujna medicinska pomoč z reševalno službo je organizirana pri zdravstvenih domovih oziroma v okviru osnovne zdravstvene dejavnosti.

Prvič se je z zakonom uredila tudi družinska medicina, ki je s tem tudi v Sloveniji dobila domovinsko pravico.

Zdravstveni dom lahko tudi v bodoče izvaja specialistično ambulantno dejavnost, vendar samo tisto, ki ni vezana na bolnišnično zdravljenje.

Zakon ne postavlja nobenih omejitev za organiziranje zdravstvenega doma niti s številom prebivalcev niti z velikostjo območja, ki je definirano z občino, več občinami ali mestom.

Zdravstvena postaja ostaja v zakonu kot ena najmanjših organizacijskih oblik z dolžnostjo povezovanja z zdravstvenim domom za zagotavljanje dejavnosti, ki je ne izvaja sama.

- Zdravstveni dom
ima organizirano najmanj:
- preventivno zdravstveno varstvo
vseh skupin prebivalcev,
 - nujno medicinsko pomoč,
 - splošno medicino,

- Zdravstveni dom
ima organizirano najmanj:
- zdravstveno varstvo žensk,
otrok in mladine,
 - patronažno varstvo ter
 - laboratorijsko in drugo
diagnostiko.

Prednosti in priložnosti:

- zagotavljanje celovite dejavnosti na primarni ravni,

Prednosti in priložnosti:

- dostopnost in tradicija,

Prednosti in priložnosti:
- strpnost do sprememb
(kadrovskih, organizacijskih)
znotraj zavoda – glede na
izpolnjevanje dogovorjenega
programa zdravstvenih storitev,

Prednosti in priložnosti:

- strokovno usposobljen kader,

Prednosti in priložnosti:

- zmožnost izpolniti pričakovanja nacionalnega interesa (integriranost preventive in kurative),

Prednosti in priložnosti:

- informacijski sistem,

Prednosti in priložnosti:

- pravočasno prilagajanje spremembam v financiranju, zato lahko govorimo o uravnoteženosti zdravstvene ravni z zdravstvenimi potrebami.

- ## Slabosti in nevarnosti:
- neskladje med strokovnostjo in poslovnostjo,

Slabosti in nevarnosti:

- togost delovnopravne zakonodaje, javnega naročanja, kolektivne pogodbe za zdravstvo,

- Slabosti in nevarnosti:
- preslabo plačani nosilci zdravstvene dejavnosti,

Slabosti in nevarnosti:
- spremembe v
upravnoadministrativni razdelitvi
države (lokalna samouprava),

- ## Slabosti in nevarnosti:
- preslabo izkoriščena oprema in prostori,

Slabosti in nevarnosti:
- dejavniki zunanjega okolja.

Na svetu ni idealnega zdravstvenega sistema in nekritično prenašanje tujih, nedvomno tudi uspešnih modelov v našo realnost, ni dobro.

Vlade iščejo poti za uveljavitev načel enakosti, pravičnosti, dostopnosti, kakovosti in učinkovitosti, ki morajo biti osnova delovanja zdravstvenega sistema, seveda ob stroškovni učinkovitosti. In le ta je večja v primarnem zdravstvenem varstvu.

Zdravstveni dom se vključuje v družbeno okolje- lokalno in deluje tudi v smeri uresničevanja nacionalnega interesa na zdravstvenem področju.

“Kaj če postanemo
BREZ-DOM-ci?”

Zdravstveni dom bi morali tudi v prihodnje uveljaviti kot uspešen model organizacije zdravstvenega varstva na primarni ravni.

